

**SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN
TURIZEM CELJE**

RAZISKOVALNA NALOGA

PO POTEH KOZJANSKEGA PARKA

Raziskovalki: Tjaša Kunst
Adrijana Kumer

Mentorica: Bojana Hren, dipl.org. tur.

Marec, 2006

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

KAZALO VSEBINE

<u>PO POTEH KOZJANSKEGA PARKA</u>	1
<u>1. UVOD</u>	1
<u>1.1 NAMEN IN CILJI</u>	2
<u>1.2 OSNOVNE RAZISOVALNE METODE</u>	2
<u>2. TEORETIČNA IZHODIŠČA ROMANIKE</u>	3
<u>2.1 LEGA IN OKOLJE CERKVA V ROMANIKI</u>	4
<u>2.2 NAČINI GRADNJE IN ZNAČILNOSTI</u>	4
<u>2.2.1 O začetku krščanstva</u>	4
<u>2.2.2 Orientacija</u>	5
<u>2.2.3 Tehnika gradnje</u>	5
<u>2.2.3 Kamnoseški znaki</u>	5
<u>3. GOTIKA</u>	6
<u>3.1 GOTSKA ARHITEKTURA</u>	6
<u>3.2 LEGA IN GEOGRAFSKI POLOŽAJ GOTSKIH CERKVA</u>	7
<u>3.3 VRSTA GRADBENIH MATERIALOV IN TEHNIKA OBDELAVE</u>	7
<u>3.4 CERKVE PO NAMENU</u>	8
<u>4. ZNAČILNOSTI KOZJANSKEGA PARKA</u>	9
<u>4.1 RAZČLENJENOST KOZJANSKEGA PARKA</u>	10
<u>4.2 KULTURNA DEDIŠČINA NA OBMOČJU KOZJANSKEGA PARKA</u>	11
<u>4.3 FAVNA</u>	11
<u>5. VEČJI KRAJI NA OBMOČJU KOZJANSKEGA PARKA</u>	13
<u>5.1 BISTRICA OB SOTLI</u>	13
<u>5.2 SVETE GORE</u>	14
<u>5.2.1 Kapela svetega Jurija</u>	15
<u>5.2.2 Kapela svetega Martina</u>	15
<u>5.2.3 Cerkev svetega Petra</u>	16
<u>6. OPIS SAKRALNE DEDIŠČINE</u>	18
<u>6.1 SVETI VID PRI BREŽICAH</u>	18
<u>6.2 MARIJINA CERKEV V ŠMARJU PRI JELŠAH</u>	18
<u>7. OPIS GRADOV NA KOZJANSKEM</u>	20
<u>7.1 GRAD PODČETRTEK</u>	20
<u>7.2 GRAD PODSREDA</u>	21
<u>7.3 GRAD BIZELJSKO</u>	22
<u>8. KULINARIKA NA OBMOČJU KOZJANSKEGA PARKA</u>	23
<u>8.1 NARODNE JEDI</u>	23
<u>8.2 NEKAJ BESED O VINU</u>	24
<u>8.3 TURISTIČNI OBJEKTI</u>	26
<u>8.3.1 Turistične kmetije</u>	26
<u>8.3.2 Gostišča</u>	26
<u>9. RAZISKOVALNO DELO</u>	28
<u>9.1 ZASTAVLJENE HIPOTEZE</u>	28
<u>9.2 ANALIZA ANKETE</u>	28
<u>9.2.1 Analiza anketnih vprašanj</u>	29
<u>9.3 HIPOTEZE</u>	33
<u>10. PETDNEVNO »POHAJKOVANJE PO KOZJANSKEM«</u>	34
<u>10.1 OPIS PETDNEVNEGA POTOVANJA Z OVREDNOTENO KALKULACIJO</u> ..	35

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

<u>10.1.1 Kalkulacija cene petdnevnega potovanja</u>	36
<u>11. ZAKLJUČEK</u>	38
<u>12. PRILOGE</u>	39
<u>13.1 ELEKTRONSKI VIRI</u>	44

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

KAZALO SLIK

Slika 1: Območje Kozjanskega parka	9
Slika 2: Kozjanski park - zemljevid	10
Slika 3: Struga reke Bistrice z okolico	12
Slika 4: Svete gore	16
Slika 5: Cerkev Sv. Vida pri Brežicah	18
Slika 6: Marijina cerkev v Šmarju pri Jelšah	19
Slika 7: Grad Podčetrtek	20
Slika 8: Grad Podsreda	21
Slika 9: Pogrinjek iz Salamijade	25

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Razmerje moški in ženske	29
Graf 2: Lega Kozjanskega parka	29
Graf 3: Obisk Kozjanskega parka	30
Graf 4: Preživljanje prostega časa	30
Graf 5: Nastanitvene zmogljivosti	31
Graf 6: Najbolj obiskana območja Kozjanskega parka	31
Graf 7: Možnost preživljanja prostega časa na območju Kozjanskega parka	32
Graf 8: Potovanje po neokrnjeni naravi v kateri koli drugi državi	32
Graf 9: Ovrednotenje petdnevnega potovanja	33

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Anketa	39
Priloga 2: Program potovanja	41
Priloga 3: Mnenje turistične agencije Izletnik Celje	42

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

*»Dobra zamisel, ki je ne delimo z drugimi,
počasi zbledi in ostane jalova;
kadar pa jo delimo, živi večno,
ker prehaja od
človeka do človeka in ob tem raste.«*

Lowell Fillmore

ZAHVALA

Pri raziskovalni nalogi sva se srečali z mnogo problemi in preprekami. Mentorstvo gospe Bojane Hren nama je bilo v veliko pomoč. Pomagala nama je s svojim znanjem, naju usmerjala in spodbujala, delila nasvete in predloge, ki sva jih upoštevali. Za trud in vzpodbudo pri nalogi se ji najlepše zahvaljujemo, prav tako se zahvaljujemo lektorici, ki je nalogo lektorirala in vsem, ki so nama pomagali na tak ali drugačen način.

Tjaša Kunst in Adrijana Kumer

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

PODATKI O RAZISKOVALNI NALOGI

AVTOR: Adrijana Kumer
Tjaša Kunst

NASLOV: Po poteh Kozjanskega parka

KRAJ: Celje

LETO: 2005/2006

ŠTEVILO STRANI: 49

ŠTEVILO PRILOG: 3

MENTOR: Bojana Hren dipl. org. tur.

KLJUČNE BESEDE: Kozjanski park, Bistrica ob Sotli, grad Podsreda, kulinarika, naravna dediščina, kulturna dediščina

AVTORSKI IZVLEČEK:

Območje Kozjanskega parka je območje, ki leži na meji s sosednjo Hrvaško in je bogato z naravno in kulturno dediščino. Raziskovalna naloga vsebuje splošno predstavitev obdobja gotike in romanike, opis sakralnih objektov in gradov na območju Kozjanskega iz teh obdobij ter kulinarčne značilnosti. Namen raziskovalne naloge je proučiti obdobje romanike in gotike na območju Kozjanskega. Naloga vsebuje tudi praktični primer petdnevnega potovanja po Kozjanskem s katerem pripeljemo v Slovenijo turiste iz druge države. V najinem primeru so to gosti iz Velike Britanije. Prav tako je predstavljena kalkulacija potovanja in program potovanja.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

1. UVOD

Sva Tjaša Kunst in Adrijana Kumer dijakinje 3. letnika Srednje šole za gostinstvo in turizem v Celju. Najina mentorica je profesorica za turistično poslovanje Bojana Hren.

Letošnja tema za raziskovalno nalogo je romanika in gotika. Tema se nama je zdela zanimiva in ker veva, da je Kozjansko bogato s kulturno in sakralno dediščino iz tega obdobja, sva se odločili, da bova še podrobneje spoznali ta konec Slovenije. Najina naloga nosi naslov: **Po poteh Kozjanskega parka.**

Območje Kozjanskega parka je bogato z naravno in kulturno dediščino krajev, ki so na tem območju. Pestrost in bogatost narave in okolja je tako zanimiva da sva se odločili le-te podrobneje predstaviti.

Raziskovali bova tako, da bova pohajkovali po Kozjanskem parku ter okoliških krajih. Poblizje si bova pogledali kulturno in naravno dediščino in pokusili narodne jedi. Vse, kar bova ob tem doživeli ter čim bolje predstavili v najini nalogi. Na koncu bova izdelali anketni vprašalnik, nato pa izdelali še petdnevno potovanje na Kozjansko.

Ker je območje Kozjanskega parka tako zanimivo in bogato z naravno in kulturno dediščino, sva se odločili, da bova naredili tudi kratek prospekt v katerem bova predstavili nekaj od okoliških znamenitosti. Prav tako bova naredili tudi zemljevid bližnjih okoliških krajev oziroma zemljevid območja Kozjanskega parka. Poudarek na zemljevidu bova dali predvsem tistim lokacijam, kjer se lahko popotnik tudi ustavi in okreпча.

S to raziskovalno želiva doseči večjo prepoznavnost Kozjanskega parka in okoliških krajev ter s tem opozoriti na majhne, a lepe kotičke Slovenije.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje »Po poteh Kozjanskega parka«

1.1 NAMEN IN CILJI

Namen raziskovalne naloge je predvsem večja prepoznavnost Kozjanskega parka in Bistrice ob Sotli. Zdi se, da ljudje premalo vemo o naši mali Sloveniji. V to nalogo sva vključili tudi petdnevno potovanje po Kozjanskem in najin cilj je, da bi katera od turističnih agencij to ponudbo tudi tržila. Tako bi potrdili, da lahko tudi zamisli bodočih turističnih delavcev pripomorejo k boljši turistični ponudbi.

Želiva pa, da bi čim več ljudi to najino delo prebralo in s tem bi širili prepoznavnost Kozjanskega.

1.2 OSNOVNE RAZISOVALNE METODE

Naše osnovne raziskovalne metode so bile: statistična, opisna, primerjalna in razlagalna. Informacije pa sva dobili z uporabo tehnike anketiranja. Prav tako sva uporabili metodo spraševanja

2. TEORETIČNA IZHODIŠČA ROMANIKE

Ideal romanike je bil s čistimi in preprostimi oblikami izraziti duhovnost svojega časa. Zato je prav cerkveno stavbarstvo v istem času vodilno in v ospredju našega zanimanja.

Obdobje pred romaniko imenujemo predromanika in predromansko je pravzaprav vse, kar je nastalo pred romaniko in po zatonu antičnega sveta ter njegove kulture. V ožjem pomenu pa za predromaniko lahko označimo vse tisto, kar neposredno napoveduje in pripravlja dokončno izoblikovanje tega sloga in njegovih značilnosti.

Predromanika še ne pozna usklajenosti arhitekturne notranjosti z zunanostjo. Prostor je pogosto sestavljen iz posameznih delov »komor«, ki so vezani med seboj s sorazmerno ozkimi prehodi, notranji konstruktivni členi se ne vežejo z zunanjimi, okna niso vselej v oseh arkad in podobno.

V primerjavi z zgodnimi stoletji srednjega veka je romanika dosledno izvedla korelacijo zunanjščine in notranjščine, uskladila stavbno gmoto z arhitekturnim prostorom, soslednje nanizanih prostorskih enot, uveljavila je dosledno strukturo še ohlapnega predromanskega slogovnega sistema. Zato pomeni zmago reda, jasnosti in logike. Med zgodnjo in zrelo romaniko ni bistvene razlike, stopnja urejenosti in strukture se povečuje.

Šele združitev obeh predromanskih stavbnih tipov (polkrožne apside in ravno zaključnega prezbiterija) je pridobitev romanskega časa, izraz potreb in njegovega ustvarjalnega duha. S tem, da se je med pravokotno ladjo in med polkrožno apsidno vrnil nov prostorski element, je romanika ustvarila sintezo prejšnjih elementov. Nastala je nova tlorisna zasnova. Včasih jo je obogatila še z zvonikom, ki ga je postavila nad korni kvadrat med ladjo in polkrožno apsidno.

Romanika je prvi splošni umetnostni slog, ki je zajela domala vso Evropo in vse socialne plasti prebivalstva, ki se torej ni omejeval le na dvore ali na visoko hierarhijo. Rimska cerkev jo je z enotno organizacijo škofij, prafara in samostanov ter z latinskim jezikom le še bolj utrjevala.

Naši romanski objekti ne sodijo v arhitekturo v ožjem pomenu besede in jih obravnavamo kot umetnostne spomenike le zato, ker stoje vsaj ob stranskih poteh tistega velikega

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje »Po poteh Kozjanskega parka«

slogovnega razvoja, ki ga je v svoji zgodovini doživljala arhitektura kot umetnostna stroka. Velike arhitekture kot umetnostno polnovredne, je torej v našem ohranjenem spomeniškem gradivu bolj malo. Pretežno gre za stavbe, ki z zasnovami in z oblikovnimi značilnostmi romanskega sloga kot sopotnice ponavljajo njegove prvine in značilnosti in tako ostajajo na poljudnejši stopnji ljudske umetnosti, saj so bile namenjene preprostemu človeku kot zveste spremljevalke v njegovih nadlogah.

Po svoji namembnosti so si romanske cerkve izbrale različne kraje, kar velja zlasti za najstarejše cerkve po samostanih, ki so si poiskali za naselitev take lege, ki so najbolj ustrezale namenu in načinu njihovega redovnega življenja. benediktinci so menda bolj ljubili višine, kartuzijani pa so izbrali svetu čimbolj odmaknjene kraje v zaprtih dolinicah. Za razliko s temi starejšimi vejami zahodnega redovništva pa so mlajši, pridigarski redovi, ki so komaj še ujeli zadnje odmeve romanike, naseljevali v mestih, najraje ob mostovih in mestnih vratih, da bi prihajali čim bolj v stik z ljudmi, kakor pri nas denimo ptujski dominikanci ob nekdanjem zahodnem mostu čez Dravo. Te podrobnosti pri izbiri kraja za samostanske naselbine je dobro zajel latinski distihon, po katerem naj bi bil Bernard ljubil doline in Benedikt višine, naselja Frančišek in znana mesta Ignacij.

2.1 LEGA IN OKOLJE CERKVA V ROMANIKI

Cerkve v tem času v mestih niso imele osrednjega pomena. Nenavadno razporeditev časa bi takrat našli po podeželju saj cerkve dajejo vtis, da so nastale tam, kjer se je njihovim graditeljem pravzaprav zahotelo graditi. Postavljene so namreč sredi naselij, druge na njihovem obrobju, večinoma pa stoje same zase stran od človeških bivališč.

2.2 NAČINI GRADNJE IN ZNAČILNOSTI

2.2.1 O začetku krščanstva

Naše romanske cerkve so posvečene tistim svetnikom, ki so jih častili že v prvih krščanskih stoletjih. Med najpomembnejšimi se pojavijo: Marija, Peter, Janez Krstnik, Martin, Jurij, Mihael, Jernej, Andrej, Lavrencij, Kancijan, Marjeta, Štefan, Vid ...

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje

»Po poteh Kozjanskega parka«

2.2.2 Orientacija

Za razliko s prvimi starokrščanskimi in tudi z novejšimi cerkvam, so srednjeveške z vzdolžno osjo in z oltarnim prostorom bolj ali manj natanko orientirane. Obrnjene so proti vzhodu. Večina naših krščanskih cerkva pa niha med severovzhodom in jugovzhodom.

2.2.3 Tehnika gradnje

V tistih evropskih deželah, kjer se antična tradicija skrbne kamnite gradnje ni ohranila v srednji vek, je ne samo uporabno stavbarstvo, marveč tudi manj zahtevno arhitekturo nadomeščala lesena gradnja. Na primer na Kozjanskem se leseno stavbarstvo omenja še v 17. stoletju.

2.2.3 Kamnoseški znaki

Romanska arhitektura je na splošno anonimna in njeni stvaritelji se molče skrivajo za svojimi deli. Le redkokdaj se iz kolektivne vzajemnosti, v kateri so ta dela nastajala, pojavi kakšno ime, ki ga je mogoče povezati z nastankom določenega spomenika ali z delom njegovega kiparskega in kamnoseškega okrasja.

Kamnoseške znake, navadno razlagajo kot nekakšne podpise s katerimi je kamnosek opremljal svoje izdelke in z njimi dokazoval svoje avtorstvo, da je zanje dobil plačo.

3. GOTIKA

Blizu štiristo let je gotski stil obvladoval zahodnoevropsko stavbarstvo. Iz severne Francije, kjer je nastala v 12. stoletju, se je kmalu razširil v Anglijo, prodrl v Srednjo in Vzhodno Evropo, v času križarskih pohodov pa celo na Bližnji vzhod in z velikimi zemeljskimi odkritji tudi v severno in južno Ameriko. Najprej se je uveljavljala gotska kultura zunaj Francije, v Nemčiji, Španiji, Italiji in tudi pri nas kot izrazit import, vendar več ali manj prilagojen krajevnim posebnostim in tradiciji. Okoli leta 1400 je bila gotika že edini veljavni slog zahodnega sveta. V tem času nima nobena dežela glavne vloge, nobeno mesto prednosti, kajti k oblikovanju nove izrazne so odločilno prispevali tako Pariz, Dijon, Praga kot Köln, Milano ali druge večja ali manjša mesta. Nobeno od teh mest si ne more domišljati, da je izključno rojstno mesto internacionalnega stila. Poenotenje evropske umetnosti med 14. in 15. stoletjem ni nasledek zmage nekega močnejšega umetnostnega sistema, ki naj bi eni sami deželi zagotovil hegemonijo. Je rezultat bogate izmenjave umetnostnih idej različnih izvirov.

Naše kraje je dosegel gotski stil še pred sredo 13. stoletja okoli leta 1400 se je zlil v strugo enotnega dvornega internacionalnega stila, vendar je šele po sredi 15. stoletja mogel ustvariti lasten izraz in šele nato preživeti celotno stavbarstvo z regionalnimi variacijami. V malem se je moralo tudi pri nas zgoditi tisto, kar se je nekoliko prej postopno dogajalo v velikem evropskem svetu.

3.1 GOTSKA ARHITEKTURA

Gotska arhitektura se je razvila v Zahodni Evropi v času velikih gospodarskih in socialističnih sprememb. Gotski stil je prerasel organizem mesta. Katedrale so postavljali v mestih. Večina samostanov razen asketskih cisterc ali kartuzij se je spremenila v 12. stoletju v družbena središča, ki so prevzela številne funkcije meščanskega življenja. Ob velikih praznikih se v stolnice ali opatijske cerkve drle množice ljudi. Cerkev so bile izhodišča in cilji bleščečih, živo pisanih procesij in prizorišča prvih gledaliških predstav in njihove fasade so bile scensko ozadje. In kakor je k redovni cerkvi spadal samostan s spalnim in jedilnim prostorom za menihe je tudi stolna cerkev ležala sredi kopice stavb s škofijsko palačo, koranskimi hišami, šolo, bolnišnico. Presegla je vse in se dvignila visoko

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje »Po poteh Kozjanskega parka«

nad mesto kot daleč viden duhovni simbol. Podobno funkcijo so prevzemale tudi mestne župne in celo podeželske cerkve. Nova vse bolj odprta in kritična stališča 12. stoletja so vplivala na oblikovanje gotske cerkve.

3.2 LEGA IN GEOGRAFSKI POLOŽAJ GOTSKIH CERKVA

O posebni ali tipični legi gotskih cerkva ne moremo govoriti, lahko pa rečemo da so v primerjavi z romanskimi bolj vezane na urbanizacijo središča. Za gotske cerkve starejših redov cistercijanov in kartuzijanov, sicer veljajo še vedno enaka pravila kot v romanski dobi: postavljali so jih v doline blizu žive vode. Novi beraški in pridigarski redovi, tipične ustanove gotske dobe pa so izbirali postojanke za svoje samostanske naselbine že v zavetju mestnega obzidja v bližini vrat, mostov pa tudi zunaj mestnega obzidja; šele kasneje so jih vključili v urejeni mestni prostor.

Gotska doba je prevzela že obstoječe romanske cerkve in jih ohranila nespremenjene ali pa jih je gotizirala, večkrat pa je na starih ali novih lokacijah postavljala tudi nove.

Vaške podružne cerkve najdemo tudi v gotski dobi večkrat na obrobju ali zunaj naselja kot pa v njegovem središču.

3.3 VRSTA GRADBENIH MATERIALOV IN TEHNIKA OBDELAVE

Podobno kot že v romanski arhitekturi je bil tudi v gotski zelo pomemben lokalni gradbeni material. Tega so uporabljali za zidanje temeljev in sten, včasih pa so iz njega oblikovali tudi okna. Vendar značaj arhitekture, ki postopoma zavestno prevzema izključno krasilne, stavbno sicer po vsem utemeljene sestavine tako v konstrukciji kot v detajlih, ki iz nje izvirajo terja v večji meri uporabo materiala, lažjega za obdelavo. Bolj dosledno kot v romaniki so v gotiki posamične člene kamnoseško skrbno obdelali; izjeme so bile le pri skromni neambiciozni arhitekturi ali pri tistih členih, ki so ostali zakriti. Za zidanje oglov predvsem, poligonalnih sklepov korov ali prezbiterijev so ponavadi uporabljali rezan kamen peščenec ali lehnjak. Najpogosteje pa so klesali odličnejše stavbne člene iz mehkega peščenca.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

3.4 CERKVE PO NAMENU

V gotskem slogu srečamo na Slovenskem vse poglavitne tipe redovne arhitekture: cistercijansko, kartuzijansko in arhitekturo beneških redov- minoritov, frančiškanov in dominikancev.

- a) Samostanske
- b) Župnijske cerkve
- c) Podružne cerkve
- d) Romanske cerkve

4. ZNAČILNOSTI KOZJANSKEGA PARKA

Kozjanski park je ime pokrajine, ki pred drugo svetovno vojno še ni zaživel. Če pa so ga uporabljali, je pomenilo najbližjo okolico Kozjega. Pokrajina je bila najgosteje poseljena v času fevdalizma. Med drugo svetovno vojno je bilo območje eno od središč osvobodilnega boja na Štajerskem, po vojni pa dolgo na seznamu najbolj zaostalih krajev v Sloveniji. Ime Kozjansko je dobilo po trgu Kozje (Slovenija turistični vodnik, 1997).

Večji, predvsem osrednji in vzhodni del Kozjanskega, je Slovenija leta 1981 z zakonom razglasila za varovano območje Spominskega parka Trebče. Zaradi strokovnih, promocijskih in predvsem pragmatičnih razlogov se je območje vse bolj uveljavljalo kot Kozjanski park. S sprejetjem zakona o ohranjanju narave (1999) se (166.členu) Spominski park Trebče šteje za regijski park z imenom Kozjanski park. Najprej je bil sedež uprave v Bistrici ob Sotli, od leta 1991 pa je v Podsredi (brošura Kozjanskega parka).

Regijski park so zaokrožena območja prvobitne in kultivirane narave, ki povezujejo v celoto značilno pokrajino in naravne znamenitosti. Namenjeni so rekreaciji in ohranitvi značilne pokrajine. V regijskem parku morata biti opredeljeni najmanj dve varstveni območji, tako da je varstveno območje s strožjim varstvenim režimom opredeljeno v manjšem obsegu in točkovno.

Slika 1: Območje Kozjanskega parka

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje »Po poteh Kozjanskega parka«

4.1 RAZČLENJENOST KOZJANSKEGA PARKA

Kozjanski park sestavljajo tri naravno geografske enote:

a) dolomitno in opečnasto Kozjansko hribovje: Veliko Kozje, Lisca, Bohor, Veternik, Orlica, Rudnica;

b) terciarno gričevje (iz peščenjakov, laporjev, peska, litotamnjskega apnenca): Virštanj, Bučka gora, Trebča gora, Črešnjevca, Bizeljske in Sromeljske gorice;

c) ravninsko Obsotelje s prevladujočimi meljastimi, glinenimi in prodnimi kvartarnimi nanosi: Imensko polje, Bučko polje, Bistriško-Kunšpersko polje in severovzhodni del Krškega polja.

Po fitogeografski delitvi leži park v treh območjih:

- subpanonsko območje s haloškim in bizeljsko-krškim okrožjem
- predalpsko območje s štajersko-koroškim okrožjem
- preddinarsko območje z bohorsko-kumskim in osrednje dolenjskim okrožjem.

Slika 2: Kozjanski park - zemljevid

4.2 KULTURNA DEDIŠČINA NA OBMOČJU KOZJANSKEGA PARKA

Kozjanski krajini daje v dobršni meri pečat izjemno bogata kulturna dediščina, ki je o poseljenosti območja, še bolj pa o utripu, ki ga kraj doživljal skozi stoletja.

Med najzgodnejše ugotovljene najdbe spadajo različne kamnite sekire in kopače, ki jih uvrščamo v mlajšo kameno dobo ali neolitik.

Že v 10. ali 11. stol. so na višje ležečih, naravno zavarovanih krajih začele nastajati grajske stavbe. V stoletjih, ki so sledila, so nekatere povsem izginile, na druge pa spominjajo samo še razvaline. Med objekti sakralne dediščine Kozjanskega, ki je nastajala nekako sočasno z grajskimi stavbami, zavzema posebno mesto eno najstarejših kulturnih središč na Slovenskem: Svete Gore nad Bistrico ob Sotli z romarsko Marijino cerkvijo ter šestimi kapelami. Kulturno pokrajino Podsrede z okolico dopolnjujejo Svete Gore nad Podsredo z gotsko cerkvijo Marije sedem žalosti in Anino kapelo ter kalvarijo iz prve polovice 19. stol. v tišini in miru olimske doline je pred stoletji nastal samostanski kompleks z Marijino cerkvijo, ki jo skupaj s slovito samostansko lekarno v drugi polovici 17. stol. pozidali menihi pavlinci.

Podobo zavarovanega območja poleg omejenih dragocenosti dopolnjujejo še številne farne in podružnične cerkve, kapele ter znamenja.

Večino današnjih centralnih in strnjenih naselij predstavljajo srednjeveški trgi in vasi, ki so nastali na lokacijah križišč prometnih poti ali pod gradovi. Med najstarejše trge sodijo Kozje, Pilštanj, Podsreda in Kunšperk.

Raznovrstnost, ohranjenost in mikavnost narave ter pripovedna moč, številčnost in celovitost kulturne dediščine so tiste vrednote, ki dajejo razpoznavnost Kozjanskemu regijskemu parku in popotniku pa priložnosti za uživanje, učenje in sprostitvev.

4.3 FAVNA

Zaradi sprejemljive rabe kmetijskih površin in velikih gozdnih površin ter odsotnosti industrije na širšem območju se je ohranila izredno bogata favna. Suhi travniki so življenjski prostor mnogih nevretenčarjev. Posebno pestra je populacija metuljev in hroščev, in drugih žuželk. Veliko je še neraziskanega in popolnih seznamov vseh živalskih vrst še ni. Nastali bodo kot plod izobraževalne dejavnosti, ki bo potekala v obliki delavnic

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje »Po poteh Kozjanskega parka«

v sodelovanju z biološkimi društvi ter drugimi sodelavci. Med nevretenčarji izstopa skupina žuželk, ki se je na neugodne pogoje odlično prilagodila.

V zemlji najdemo množico drobnih skakačev pršic, bakterij in praživali. Deževniki so redki, vendar pomembno sodelujejo pri kroženju snovi. Pogost je osasti pajka, cvetnega pajka pa bo opazilo le ostro oko. Pogoste so raznovrstne skupine hroščev: kratkokrilci, mrharji govnači in druge. Na suhih travnikih okoliških planot lahko na višji nadmorski višini naletimo na alpskega kozlička, ki je z zakonom zavarovana vrsta. Na suhem travniku so našle idealno bivališče. Prav tako mravlje. Pogoste so tudi bogomolke, ki v travi prežijo na plen, dvokrilci, stenice in mrežekrilci. Najbolj opazni pa so metulji: modrini, lisar, rjavček, pisančki, lastovičar jadranci. Manj pisane so nočne vrste: medvedki, razne sovke in veččci. Med plazilci so na suhem travniku najpogostejše kuščarice: navadni zelenec, slepec, kače. Gadi pa se hitro skrijejo v varno zavetje. Popolnejši od teh so podatki o prisotnosti ptic na območju. Na travnikih domujejo poljski in hribski škrjanec, mala cipa, na območju parka pa gnezdi tudi kosec, ki je globalno ogrožena vrsta. Število živali zaradi intenzivne rabe travnikov, steljnikov, senožeti in vlažnih travnikov. Med malimi sesalci na travniku najdemo miši in rovke.

Slika 3: Struga reke Bistrice z okolico

5. VEČJI KRAJI NA OBMOČJU KOZJANSKEGA PARKA

5.1 BISTRICA OB SOTLI

Bistrica ob Sotli je naselje ob robu obširne ravnine ob Sotli in leži ob cesti, ki se tu začne vzpenjati proti prevalu pod Svetimi Gorami in Kunšpersko goro in se nato spusti proti Bizeljskemu. Na jugu obdajajo Bistrico vzhodni odrastki Orlice z vrhovi Kunšperska gora (525 m), Svete Gore (521 m) in Rožce (619 m). Lepa in rodovitna pokrajina ob naravnem križišču rečnih dolin Bistrice in Sotle je od nekdaj nudila ugodne življenjske razmere in vabila k naseljevanju. Obsotelje so naselili Slovenci, kar dokazujejo tudi arheološke izkopanine na Svetih Gorah, kjer so odkrili vrsto staroslovenskih grobov s skeleti in pridatki iz IX. in X. stoletja. Najdbe pa so tudi starejše, med njimi kovanec cesarja Dioklecijana in zlatnik bizantinskega cesarja Justinjana. Vas se je najprej imenovala Leskovec, nato Sv. Peter pri Kunšpreku, Sv. Peter pod Svetimi Gorami, od leta 1952 pa se imenuje Bistrica ob Sotli. Samemu naselju določa podoba razširjeno križišče treh cest, kjer so strnjene odličnejše vaške hiše, ki so današnjo podobo dobile sredi prejšnjega stoletja s klasicistično prevleko in lepo klesanimi portali. Pouk se je v vasi začel leta 1782. Leta 1979 je kraj dobil sodobno šolo. Vodovod so krajanje zgradili leta 1927, v vas pa so elektriko pripeljali leta 1947, ker je elektrifikacijo leta 1941 preprečila vojna. Med vojno je bila večina prebivalstva izseljena v nemška delovna taborišča, na njihove domove pa so naselili Kočevarje in Besarebce. Občino Bistrica ob Sotli sestavlja enajst vasi : Bistrica, Črešnjevec, Dekmanca, Hrastje, Križan Vrh, Kunšperk, Ples, Polje, Srebrnik, Trebče ter Zagaj. Po zadnjem štetju šteje 1570 prebivalcev.

Nad vasjo se dvigajo Svete Gore, prastaro kulturno središče, s petimi sakralnimi spomeniki. Najstarejši med njimi sta kapeli sv. Jurija in sv. Martina, ki ju datirajo v IX. in X. stoletju. Na portalu kapele sv. Jurija se boči še nepojasnen napis, z njene fasade pa nas skrivnostno opazuje relief molilca, medtem ko kapela sv. Martina v notranjosti skriva prelepo poslikavo čelovniškega mojstra. Svete Gore enega izmed večjih in najstarejših romarskih središč Slovenije obišče letno kar 100.000 romarjev.

Cerkev Sv. Petra v samem kraju je v osnovi še predromanska, kasneje pa velikokrat prezidana. Krasijo jo freske iz 15. stoletja, ki so jih odkrili l. 1970. Nad Kunšperkom se še danes dvigajo razvaline nekdanjega gradu, ki je bil pozidan v letih 1174 in 1178 na

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje »Po poteh Kozjanskega parka«

mestu še starejšega gradu. Iz nekdanje cerkve v Kunšperku se je ohranila znamenita skulptura Sv. Jakoba. V okolici vasi je posejanih kar nekaj kužnih znamenj iz 17. in 18. stoletja, ki naj bi nastala kot spomin na divjanje kuge v naših krajih. Prebivalci občine Bistrica ob Sotli se ukvarjajo pred vsem s kmetijstvom. Znani so kot zelo dobri vinogradniki, saj so njihova vina znana daleč na okrog. Prav tako pa daleč naokrog slovijo po svoji gostoljubnosti. Kljub obilici trdega kmečkega dela in tegobam, ki jim jih iz leta v leto nalaga narava, so veseli vsakega obiskovalca, ki zaide v njihove kraje. Postrežejo ga s kozarcem dobre vinske kapljice, z domačim žganjem, medico in z domačimi dobrotami, od potice do »pršjače«. Poleg domačih dobrot pa je v občini možnost ribolova v reki Bistrici in lova, kjer lahko lovci lovijo od gamsa, srnjadi, divjega prašiča in malo divjad. Dvakrat na leto v Bistrici ob Sotli priredijo sejemski dan. Prvi sejem je Jožefov sejem v mesecu marcu, drugi Petrov sejem pa je 28. junija, ko na ta dan goduje farni patron. Poleg sejmov organizirajo še veliko prireditev, ki v kraj privabljajo tako domačine kot tudi ljudi od blizu in daleč. V kraju zelo aktivno delujejo društvo vinogradnikov in kletarjev Šempeter, društvo kmetic Ajda, kulturno društvo, društvo prijateljev mladine in turistično društvo, vsa društva skrbijo za promocijo občine zunaj njenih meja.

5.2 SVETE GORE

Svete Gore se dvigajo nad vasjo Bistrica ob Sotli in so prastaro kulturno središče s petimi sakralnimi spomeniki. Najstarejši med njimi sta kapeli sv. Jurija in sv. Martina, ki ju datirajo v IX. in X. stoletje. Na portalu kapele sv. Jurija se boči še nepojasnen napis, z njene fasade pa nas skrivnostno opazuje relief molilca, medtem ko kapela sv. Martina v notranjosti skriva prelepo poslikavo čelovniškega mojstra. Svete Gore, enega izmed večjih in najstarejših romarskih središč Slovenije obišče letno kar 100.000 romarjev.

Z vrha Svetih Gora (527 m) seže pogled daleč na Hrvaško Zagorje in mimo Donačke gore in Boča vse do Pohorja. Po grebenu hriba se zvrsti pet svetišč: Lurška kapela, kapela sv. Sebastijana in sv. Fabijana, Marijina cerkev, posvečena Marijinemu rojstvu, ter kapeli sv. Jurija in sv. Martina. Svete Gore so sicer že zelo znane, želja je predvsem ta, da bi vsi tisti romarji, ki pridejo na Svete Gore, pri nas ostali malo dlje in da bi ne bi bilo njihovo romanje sestavljeno le iz obiska svete maše zato meniva, da so primerne za razvoj

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje »Po poteh Kozjanskega parka«

verskega turizma. Svete Gore pa so tudi čudovita razgledna točka, saj se od tam razprostira pogled daleč naokoli in je pravi raj za pohodnike.

5.2.1 Kapela svetega Jurija

Kapela sv. Jurija je pozidana na živi skali in je nastala v predromanski dobi brž ko ne v 9. ali 10. stol., čeprav se v listinah prvič omenja šele leta 1545. Ob nastanku je imela kratko, pravokotno ladjo, ki je verjetno že ob samem začetku imela polkrožno apsido, a so ji kasneje dodali štirioglat prezbitarij, čigar osnove so našli ob izkopavanjih v kapeli. Od treh oltarjev se je ohranil le »zlato oltar« sv. Jurija iz leta 1667. V kapelo drži ozek in visok, polkrožno sklenjen portal. Na njegovi ločni prekladi je napis v nenavadnih pismenkah, ki jih do danes še niso razvozlali. Desno od vrat je v steno vzdana plošča; original je iz svetlo rumenega peščenjaka, nepravilne trapezoidne oblike, v katero je vrezan relief moža s hruškasto glavo in dvignjenimi rokami in zraven leve roke sta vrezani dve krogli. Je zgodnjerednjeveški spomenik, njegov nastanek pa lahko datiramo proti koncu I. tisočletja.

Ladja je imela odprto ostrešje, s prezbitarijem pa jo povezuje polkrožni slavolok. Rebra prezbitarija počivajo na ladijskih konzolah ter se precej ne pravilno spajajo v okroglem rozetastem sklepniku. Svetloba prihaja v ladjo skozi več oken, najbolj zanimivi pa sta dve v južni ladijni steni polkrožno sklenjeni in iz obeh strani lijakasto vezani v steno. Kapela ni poslikana, ampak samo okrašena z geometrično poslikavo z naslikanimi pravokotniki in posvetilnimi križi.

5.2.2 Kapela svetega Martina

V virih je prvič omenjena leta 1545. Tudi ta je pozidana na živi skali in ima prvotno ladjo, ki je predromanska. Takrat je obsegala sedanjo ladjo, toda ravno krito in verjetno apsido. V 2. pol. 15. stol. so apsido nadomestili s tristrano sklenjenim prezbitarijem in obokali ladjo. Pred vhodom je odprta lopa, ki so jo dozidali v 16. stol. V notranjščino vodi ozek in visok, zašiljen portal, ki je na vrhu sklenjen z usločenim iz enega kosa kamna izklesanim lokom. Nad njim je v čelu stene ohranjeno prvotno okence, ki je izklesano iz enega kosa. Ladja in prezbitarij sta poslikana. Na stropu so upodobljeni štirje evangelisti; sv. Martin,

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

Marija sedem žalosti, Marija kraljica in dve svetnici. Na kamniti menzi stoji oltar iz leta 1665 s kipom sv. Martina.

Slika 4: Svete gore

5.2.3 Cerkev svetega Petra

Že neposredna bližina Svetih Gor s tamkajšnjo zgodnjeromansko arhitekturo in patrocinj sv. Petra bi dala slutiti, da se je morda tudi v farni cerkvi ohranilo kaj starejšega od tega kar stavba danes ponuja očem, saj se »sveti Peter pri Kunšperku« omenja v virih leta 1275, posredno pa že leta 1257. zlasti cerkvena ladja, ki je nižja od gotskega prezbiterija, bi utegnila biti starejša od gotike. Obnova zunanjsčine leta 1969 in poskusna izkopavanja leta 1971 so to domnevno potrdila. Pokazalo se je da je prvotna ladja najstarejši del sedanja gotizirane in barokizirane cerkve in da izhaja iz zgodnjeromanskega časa. Nato kaže njena zidava, kjer so ogelniki izklesani iz peščenjaka v obliki tanjših plošč in povsem ne konstruktivno vzdani v ogle stavbe. Takrat je imela cerkev od sedanjega pozno gotskega občutno ožji pravokotni prezbiterij, ki so ga v temeljih ugotovili pod današnjim tlakom. Večji del prezbiterija prekrivajo freske, ki so nastale leta 1452. Oltar v Marijini kapeli je posvečen kraljici svetega rožnega venca. Levo in desno v nišah spremljata Dominik in

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

Terezija, na vrhu v atiki pa je upodobljen Anton Padovanski. V tej obliki je lahko cerkev nastala že v zgodnejši romaniki in sicer v tesni povezavi z gradom Kunšperk, ki je stal saj že v 12. stol.

6. OPIS SAKRALNE DEDIŠČINE

6.1 SVETI VID PRI BREŽICAH

Najstarejša omemba cerkve je zabeležena pri Valvasorju, ki jo kot prvo podružnico Čateža imenuje »na Straži«, v strokovni literaturi pa je bila doslej samo enkrat zapisana.

Samotna cerkvica leži vrh gozdnega griča in je domala natanko obrnjena proti vzhodu. V tlorisu obsega pravokotno ladjo, ki je še zdaj ravno krita in polkrožno apsidno z največjo ločno odprtino (3,35m z globino 2,05), ki je obokana s polkupolo. Zidan zvonik pred zahodno fasado je očitno šele kasneje zamenjal nekdanji leseni nastrešni stolpič. Zidovi so grajeni iz lomljenega peščenjaka. V južni steni sta visoko pod vrhom zidani dve prvotni, polkrožno zaključeni okenci z ometanim ostenjem: eno okence pa je zazidano tudi v osi apside. Po zadnji obnovi zunanjsčine z močnim obrizgom romanske prvine (razen tlorisa) niso več izrazite.

Slika 5: Cerkev Sv. Vida pri Brežicah

6.2 MARIJINA CERKEV V ŠMARJU PRI JELŠAH

Po Marijini cerkvi se je kraj imenoval že v 14. stoletju. Skromna starejša literatura v sedanji cerkvi še ni spoznala njenega srednjeveškega jedra, ki pa ga je že leta 1927 ob pregledu stavbe pravilno zaslutil takratni spomeniški konzervator F. Stele. Šmarska farna cerkev Device Marije stoji sredi trga, njena vzdolžna os je le za kakšno stopinjo odmaknjena od pravilne orientacije proti severovzhodu.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

Slika 6: Marijina cerkev v Šmarju pri Jelšah

V sedanjem nepreglednem tlorisnem sestavu, ki se kaže tudi na zunanjščini, saj sili zvonik navzgor kar srede cerkvene strehe, je srednjeveško jedro stavbe obdano z mnogimi kasnejšimi večinoma baročnimi prizidki. Prvotno je obsegala cerkev le ravno krito pravokotno ladjo, ki je bila od baroka na zahodni strani za štiri metre krajša od sedanje, na vzhodni strani pa je stal zvonik, katerega podnožje je v prostoru vzdolžni pravokotnik. Gre torej za cerkev s kornim zvonikom, ki bi jo s profilom večnega zidca na zvoniku lahko postavili že v bližino gotike, morda kasnejše 13. stoletje.

7. OPIS GRADOV NA KOZJANSKEM

7.1 GRAD PODČETRTEK

Med številnimi gradovi, s katerimi je Kozjansko posejano, zavzema Podčetrtek posebno mesto. Nenavadno je že njegovo slovensko ime, ki so ga podobno kot za Podsredi, nekateri skušali razložiti tako, da je bil ob četrkih tod v istoimenskem naselju semanji dan.

Zanimivo pa je njegovo nemško ime Windschlansberg, ki bi ga lahko prevedli kot deželna gora.

Slika 7: Grad Podčetrtek

Zdi se, da je še pozno v čas renesanse ohranil svojo značilno staroveško romansko zasnovo. Oblikovan je bil kot regularni obodni grad, pozidan na nepravilni pravokotni talni ploskvi, tako da je obzidje oklepalo na južni strani pozidani palacij, v strop. To je zasnova, ki skoraj do potankosti spominja na romansko zasnovo Hmeljnika.

Poleg gradu na planoti vrh strmega griča nad naselbino je v pobočju gorskega grebena stal samostojno urejen stolp, funkcionalno in upravno povezan z grajsko stavbo.

Zdi se da je prišlo do večjih pozidav na gradu šele na začetku 17. stol., ko so postali lastniki gradu njegovi prejšnji zaupniki Tattenbachi. Dve marmorni heraldični plošči iz tega časa sta vzidani v grajski veži in verjetnosti nekoč verjetno krasili pročelje nad grajskim vhodom. Podčetrtek se je namreč takrat iz skromne srednjeveške grajske postojanke prelevil v udobnejšo rezidenco. Na jugu so mu prizidali dva visoka okrogla stolpa, ki sta tipično renesančna, opremljena s poševnimi pritličji in profiliranima vencema,

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje »Po poteh Kozjanskega parka«

tako da je grad predstavljal za tisti čas res skoraj nezavzetno utrdbo, na severni strani pa so postavili močno utrjen, z obzidjem in strelnimi linami zavarovan obor. Izročilo govori o nastanku grajskega imena in obsežnih podzemnih hodnikov celo do Celjskega gradu, ne manjka govorjenja o skrivnostnih sobah – bilo naj bi jih dvainsedemdeset – eno izmed njih pa naj bi pred leti zaprl veter; v njej so nekega dne obešali kmete in shranjevali njihove glave. Takšne zgodbe še vedno krožijo med ljudmi.

7.2 GRAD PODSREDA

Slika 8: Grad Podsreda

Poglavitni čar podsreške grajske stavbe je njeno monolitnosti in monumentalni preprostosti. Prek prostranega zunanjega dvorišča, ki ga na sprednji strani zaznamujeta manjši stolpič in široko zleknjena gospodarsko poslopje, pridemo do večnadstropnega stolpa, ki kot pred straža zapira dostop do notranjega gradu. Še nekaj korakov več in že stopimo skozi obokano vežo v pritličju stolpa, v katero drži mogočni rusticirani renesančni portal, na notranje grajsko dvorišče. Grajska zasnova je zdaj povsem razvidna, krog in krog dvorišča so razvrščeni stanovanjski trakti; na dveh straneh drže v nadstropja stopnišča, eno zunanje in eno notranje, oba večja stanovanjska trakta pa sta opremljena celo z arkadami. Prvotni dostop v grad je bil z drugega nadstropja, kjer je na podstrešju, na dvoriščni strani, še ohranjen stari, iz apnenčevih klad klesani, polkrožno sklenjeni portal. Tu je bil nekdanj edini dostop v ta del gradu.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje »Po poteh Kozjanskega parka«

Portal pa ni edina ohranjena romanska sestavina stropa v nadstropju niže je ohranjenih tudi dvojce z zunanje strani zidanih romanskih okenc, ki se znotraj kažeta v vseh svojih plemenitih oblikah, z lahno zažujočimi se ostenji, ozkima režama med njimi in lepo izoblikovanima vrhoma – vse iz kamnoseško brezhibno obdelanih klesancev.

V nadstropju manjšega stolpa s kapelo, ki je obzidan in učinkuje kot stanovanjski trakt, prislanja pa se na vzhodni stani, na nekdanje obzidje kastelno zasnovanega gradu, sta v romanski kapeli v prvem nadstropju stavbe ohranjeni tik pod vrhom stene levo in desno od njenega apsidnega sklepa še dve taki okenci, ki pa sta tudi le na pol odprti, delno pa celo zakriti s poznejšim obokom v kapelini ladji. Tudi ti dve okenci sta kajpak klesani iz peščenjaka, posebej zanimivi pa sta še zato, ker gre za ednini do slej znani primer, da je bila kapela osvetljena ne le skozi okno v apsidi in skozi stranska okna v ladji, marveč tudi skozi okna v apsidalni steni.

Apsida je sicer delno predelana, a se nam z zunanje strani, kjer kot pomol sega iz stene, še kaže v svoji prvinskosti. Zaobljene stene na mogočnih, povsem neoblikovanih kamnitih kladah, vzbujajo vtis častitljive starosti, medtem ko apsidlana učinkuje stena kot nekakšna izboklina, ki pa vendar že na prvi pogled razodene svojo nekdanjo funkcijo in pomen.

Palas nasproti velikega vhodnega stolpa pokaže, da tudi ta skriva romanske prvine in da torej izvira še iz časa, ko je grajske stavba nastala. Tu je spet romanski portal v pritličju, v katerega so verjetno v 16. stol. vzdali gotski vhod in ga tako zastrli.

Za stolpom se je skrivalo veliko obzidano dvorišče, kjer sta stala palas in stolp s kapelo, sredi dvorišča pa je bila cisterna.

Izkazalo se je, da je tudi južni grajski trakt v celoti romanski. Izpod ometa so konservatorji izluščili vrsto novih arhitekturnih prvin in med njimi do ohranjeno romansko biforo s celotnim ostenjem in celo predelnim stebričem. Ob tem je bilo pozneje še več romanskih predrtin mogoče opredeliti kot bifore; ko bodo vsi ti arhitekturni členi urejeni in predstavljeni, bo Podsreda postal najbolje ohranjen in najbolj pričevalni romanski grad v Sloveniji.

7.3 GRAD BIZELJSKO

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje »Po poteh Kozjanskega parka«

O Bizeljskem gradu lahko govorimo od začetka 15.stol. saj grajsko stavbo v letu 1404 omenja krški urbar. Na njej so sprva gospodovali krški gradniki, leta 1532 pa jo je krški škof oddal v najem Hansu Tattenbachu.

Prvo resnično izkušnjo je moral grad pretrpeti ob vseslovenskem kmečkem uporuh leta 1515. Uporniki so ga zavzeli in ga temeljito oropali in opustošili. Grad je bil dolgo časa tudi sedež deželnega sodišča. Spreminjal se je, vsako obdobje dodalo nekaj svojega. Vendar se je do današnjih dni vsaj v temeljnih potezah ohranil tak, kakršnega poznamo na najstarejših upodobitvah. Obzidje ob stari grajski poti, ki v velikem loku obide grajski hrib, je že napol podrto, pa tudi od nekdanje pomožne grajske stavbe na ravnici pred grajskim poslopjem, ki kaže že sledove gotskega nastanka, je ohranjenih le nekaj golih, napol sesutih zidov. Zato pa je še nepoškodovana gmota osrednje grajske stavbe – gradu. Njegova zasnova, pravokotnik s štirimi dvonadstropnimi krili in zaprtim arkadnim notranjim dvoriščem s cisterno, je v temeljnih sestavinah gotovo še srednjeveška in rezultat daljšega razvoja. To jedro so v renesansi okrepili na dveh najbolj izpostavljenih vogalih z dvema močnima, visokima, okroglima obrambnima stolpoma, vhodni motiv pa obogatili z veliko, tristrano sklenjeno kapelo, ki so jo prizidali h gradu leta 1623. Starejši arhitekturni elementi na gradu niso ohranjeni, vsi okenski okviri in portali izvirajo iz mlajše, renesančne oziroma baročne dobe. Zato so v notranjščini gradu ohranjene sobe, ki zaradi dragocenih štukov iz prve polovice 18. stol. zaslužijo našo pozornost.

Tu je tudi kapela s prav tako štukiranim stropom in z lepim baročnim oltarjem. Zdaj je grad vključen v območje spominskega parka Trebče.

8. KULINARIKA NA OBMOČJU KOZJANSKEGA PARKA

8.1 NARODNE JEDI

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje »Po poteh Kozjanskega parka«

Narodne jedi pomenijo za vsak narod nekaj posebnega in so tesno povezane z življenjem ljudi. Kažejo na razmere v katerih so živeli v preteklosti, in na njihove običaje. Seznanijo nas z jedmi, ki so rabile in še rabijo kod vsakdanja prehrana, pa tudi z jedmi, ki so bile na mizi le za posebne priložnosti.

Vzhodni del Slovenije velja za pojem večjega blagostanja. Štajerski del Slovenije je odprt, vselej in tudi kulinarčno bogatejši del Slovenije.

Lepote kozjanske pokrajine zapeljujejo v pravi užitek posebnosti kozjanske kuhinje. Na gostoljubnih domačijah, vinotočih in gostiščih boste lahko našli okusne kolone ali »furež«. To je največje domačih praznikov na Slovenskem. Teknile vam bodo z domačim kruhom, zamesenim iz različnih vrst moke. Morda vam bo ljubša dobra gobova juhe ali močnate jedi, kakršni so tukajšnji ajdovi žganci in ajdov park. Boste segli tudi po kosu drugačne potice, po sladko mikavnih janeževih upognjencih in drugem domačem pecivu.

Zelo raznolika je kuhinja ob večjih obredih, saj pripravijo od mesa v tunjki preko svatovskih štrukljev in zidanih potic, do obvezne kisle župe, ki je včasih skorajda nadomeščala kavo. Veljala je za zdravilo, ko je pojavil maček. Zanimivo je tudi ob kolinah / furežu, poleg klasičnih poznajo vsaj še kak ducat posebnih klobas in obsirnih, mlečnih, kislomlečnih, smetanovih, ješprenčkovih juh. Zelo znano je tudi bučno olje.

Znane jedi s kozjanskega jedilnika: štajerska kisl juha, puran z mlinci, pečena šunka v testu, štajerski pečeni štruklji, orehova potica, bizeljska ajdova potica, kmečka kruhova potica, mlinci iz kvašenega testa, kompot iz suhega sadja.

Najbolj znano pa je kozjansko kosilo: kozjanska juha, mlinci, kopun, pečenka, krompir v smetanovi omaki, sestavljena solato, za sladico pa priporočamo kozjansko zloženo potico. Ob kosilu pa tekne kapljica domačega vina.

8.2 NEKAJ BESED O VINU

Kdor je videl, kako si med Savinjo in Savo, med Voglajno in Sotlo igrive gorice podajajo roke, je že vedel, čemu je prav tu najlepša roža najlepša roža tista, ki krasi vinsko trto. Med položna pobočja, ki obrobljajo področja Podčetrtna, Rogaške Slatine, Bistrice ob Sotli, Kozjega in Šmarja pri Jelšah, hodi sonce gret trte in ljudi. Od gozdnatih vrhov Rudnice in Bohorja, Vetrnika, Orlice, Kunšperske gore in Boča do vinorodnih gričkov Obsotelja lahko

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje »Po poteh Kozjanskega parka«

prijaznih domačij in pristnih vinskih kleti, toliko domačih dobrot in nasmehov gostoljubnih ljudi, da se dan drugače kot kje drugje konča in začne.

Slika 9: Pogrinjek iz Salamijade

Med blagodejne termalne in mineralne vode ter prijazne vinske kleti, med vrhove z razgledi in s svojevrstnimi cerkvami, so že davno romali ljudje od blizu in daleč, da bi na prav posebnih mestih počastili lepote življenja, v vodah očistili dušo in misli ter se v gorci ob pesmi in glažku, ob zafrknjeni potici ali ob "furežni" posladkali s kapljicami priljubljenega virštanjčana, deželnega vina z geografskim poreklom. Že tedaj so imeli dovolj razlogov za smeh, danes jih imajo še več!

Šmarsko-virštanjska vinska turistična cesta s svojimi možnostmi različnih doživetij dopolnjuje privlačnost zdraviliško-turističnih centrov Rogaška Slatina in Terme Olimia, lepoto Kozjanskega parka in dovoljuje razgibanost pokrajine na tistem koščku Slovenije, kjer je narava še ohranila vso svojo prvinskost in so ljudje gostoljubni kot nekoč.

Žlahtne so trtice, ki vince dajejo. Vina ni nikoli toliko, da ga ne bi mogli magari sami spiti, a nikoli premalo, da ne bi mogli z njimi tudi vas pogostiti. Tako bi rekli domačini, ki v svojih gorcah s prijaznimi zidanicami, s klopotci in škorci žlahtne trte gojijo. Iz sadov plemenitih trt laškega rizlinga, sauvignona, belega pinota, chardonnaya, zelenega silvanca, renskega rizlinga, ranine, rizvanca, žlahtnine, kernerja, frankinje, kraljevine, modrega pinota, žametovke, portugalke, šentvlorenke, gamaya in zweigelta se v sode pretakajo marsikod znana bela in rdeča vina, ki pa imajo zaradi lege gorc svoje posebnosti. Ob že dolgo znanem virštanjčanu - prijaznem vinu iz prijazne pokrajine po virštanjskih in

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje

»Po poteh Kozjanskega parka«

drugih gorcah zorijo renski rizling, ki diši po lipovem cvetju, po svežini in harmonični polnosti; laški rizling ki svoji pitnosti, živahnosti in harmoničnosti z leti dodaja izrazitejšo rumeno lepoto, s svojo kakovostjo pa omogoča tudi pozne trgatve, jagodne izbore in ledeno vino; traminec s plemenito kislino in aromo divjih vrtnic; chardonnay z aromo akacijevih cvetov in spremenljivo barvo zorenja; zeleni silvanec prijetno, milo dišeče suho ali polsuho vino; rizvanec, ki je najlepši, ko je še mlad; žametni beli pinot, ki se v doživetju spogleduje s sadjem; sauvignon s harmonijo sortne cvetice; modrikasto rdeča modra frankinja s svežim vonjem maline; vijoličasto spogledljiv modri pinot sadnega vonja in žametnega okusa.

8.3 TURISTIČNI OBJEKTI

8.3.1 Turistične kmetije

- Kmetija Jakopina
- Velbana Gorica
- Kmetija Grobin
- Pri Štorcu
- Jožetov grič – Domačija Stiplošek
- Kmečki turizem Gubenšek
- Klet Imeno
- Domačija Masnec
- Domačija Založnik
- Domačija Bizjak
- Izletniška kmetji Pirš
- Gorca Šmalčič – Klet Trebče

8.3.2 Gostišča

- Pivovarna Haler
- Pizzeria Gustl

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

- Gostišče in vinarstvo Amor
- Domačija Jelenov Greben
- Gostišče Lipa
- Gostišče Ciril
- Gostišče Virštanj
- Gostišče Šempeter
- bistroji, bari

9. RAZISKOVALNO DELO

Z raziskovalnim delom in z različnimi raziskovalnimi metodami želiva opredeliti različno pridobivanje podatkov, informacij in gradivo, ki ga bova potrebovali za dokazovanje hipotez. Raziskavo in analizo anketnega vprašalnika sva izvedli zato, da ugotoviva kako srednješolci poznajo območje Kozjanskega parka. Zanimalo naju je, kako dijaki srednjih šol poznajo kraje na območju Kozjanskega parka in kako bi radi preživeli počitnice. Cilj raziskovalne je, da ugotoviva ali je območje Kozjanskega parka za dijake sploh zanimivo. Za pridobitev ustreznih podatkov pri izvajanju anketnega vprašalnika sva uporabili metodo spraševanja.

9.1 ZASTAVLJENE HIPOTEZE

Hipoteze, ki jih navajava, sva si zastavili preden sva izvedli anketni vprašalnik med dijaki srednjih šol v Celju. Pri tem sva se osredotočili tudi na dejstvo, da lahko hipoteze sprejmeva, komentirava ali pa jih ovrževa.

Zastavljene hipoteze:

- Meniva, da ljudje Kozjanskega parka ne poznajo dovolj dobro
- Predvidevava, da bi tujci pogosteje obiskovali Slovenijo, če bi imeli večjo ponudbo
- Predvidevava, da imajo ljudje radi neokrnjeno naravo, a tja ne zahajajo, ker ni ustreznih turističnih ponudb

9.2 ANALIZA ANKETE

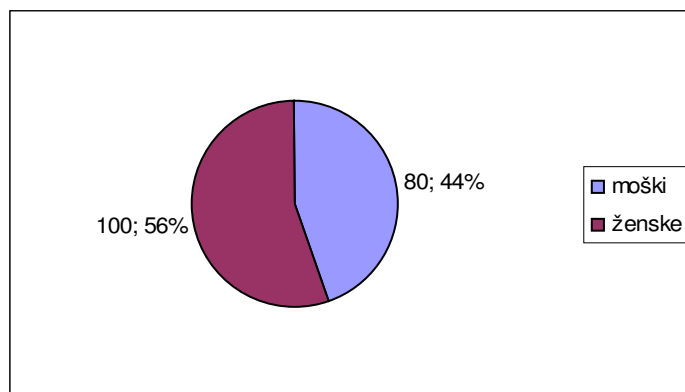
Vprašanja so se navezovala na Kozjanski park. Zanimalo naju je kje leži Kozjanski park, ali bi turisti iz drugih držav obiskali Kozjanski park in v njem preživeli počitnice, koliko bi bili pripravljeni odšteti za takšne počitnice v neokrnjeni naravi, katere nastanitvene zmogljivosti bi koristili.

Anketa je bila izvedena na območju celjskih srednjih šol. Razdeljenih je bilo 180 anket med dijaki od 1-4 letnika. Anketa je bila izvedena v obdobju od novembra 2005 do januarja 2006. Rezultati ankete so presenetljivi, kajti večina mladih bi raje preživela

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje »Po poteh Kozjanskega parka«

počitnice v neokrnjeni naravi kot v mestu. Kljub temu da je Slovenija majhna država, 14% anketiranih ne ve, kje leži Kozjanski park.

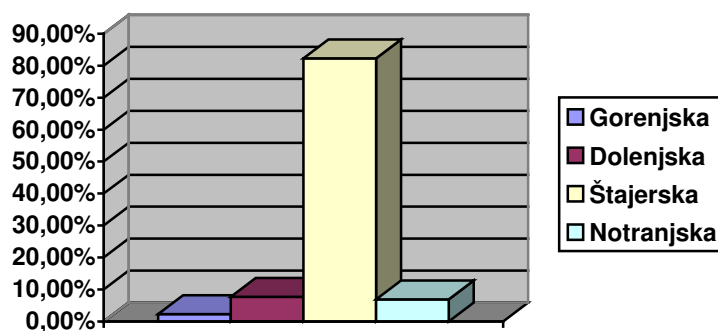
Graf 1: Razmerje moški in ženske

Anketiranih je bilo 80 moških (povprečne starosti 17 let) in 100 žensk (povprečna starost 17let).

9.2.1 Analiza anketnih vprašanj

1.) Ali veste, kje leži Kozjanski park?

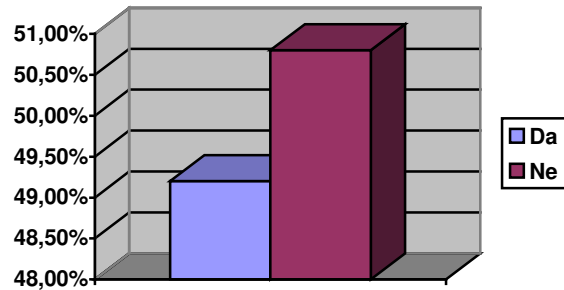

Graf 2: Lega Kozjanskega parka

Večina anketiranih je odgovorila pravilno, da Kozjanski park leži na Štajerskem. Število odgovorov, da je Kozjansko na Dolenjskem in Notranjskem pa je bilo približno enako.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

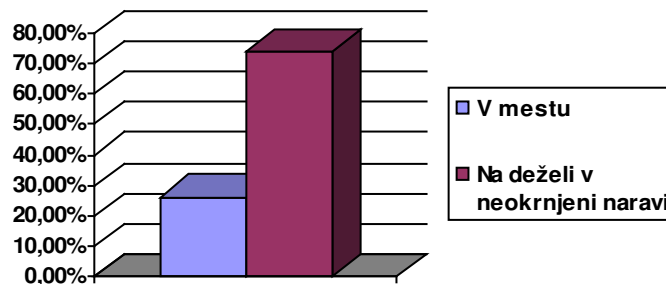
2.) Ali ste že kdaj obiskali Kozjanski park?

Graf 3: Obisk Kozjanskega parka

Iz grafa št. 3 je razvidno, da večina anketiranih Kozjanskega parka še ni obiskalo.

3.) Kje bi preživeli počitnice?

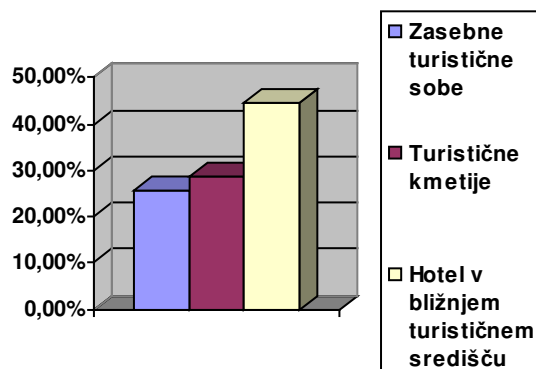

Graf 4: Preživljanje prostega časa

Kar 73% anketiranih bi počitnice raje preživelo v neokrnjeni naravi.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

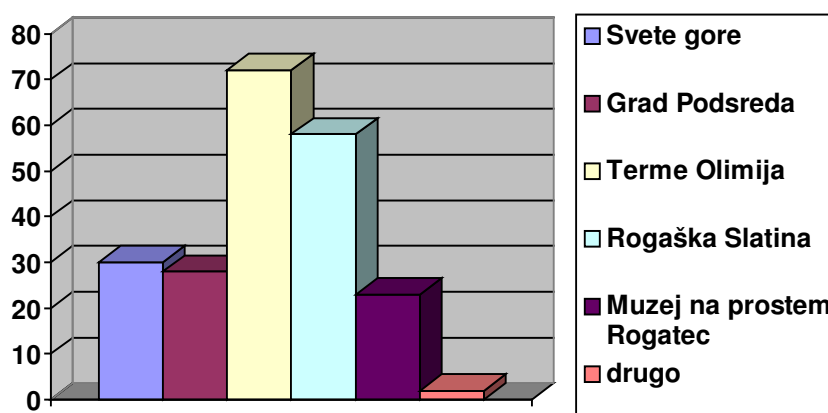
4.) Katere nastanitvene zmogljivosti bi uporabljali, če bi preživeli kratke počitnice v Kozjanskem parku?

Graf 5: Nastanitvene zmogljivosti

Največ ljudi se je odločilo za hotel v bližnjem turističnem središču. Zasebne turistične sobe in turistične kmetije pa so skoraj izenačene.

5.) Če ste že obiskali območje Kozjanskega parka, kje ste bili?

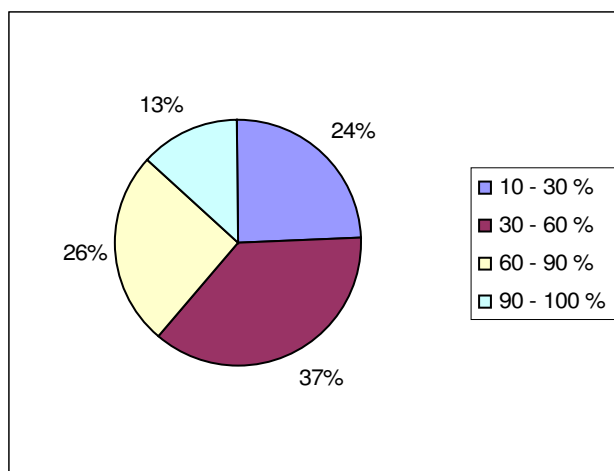

Graf 6: Najbolj obiskana območja Kozjanskega parka

Največ ljudi je na Kozjanskem obiskalo Terme Olimija, sledi Rogaška Slatina, nato Svete Gore. Grad Podsreda je obiskalo samo 28 anketiranih, muzej na prostem pa 23 anketirancev.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

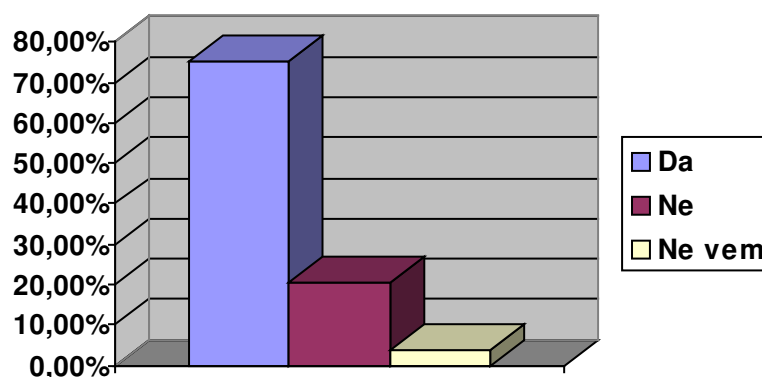
6.) Kaj menite o možnosti, da bi tuji turisti prišli v Kozjanski park za 5 dni, kljub temu, da vemo, da je možnost preživljanja prostega časa lahko zelo zanimiva?

Graf 7: Možnost preživljanja prostega časa na območju Kozjanskega parka

Iz grafikona št. 7 je razvidno, da večina anketiranih, kar 37 % meni, da bi bilo preživljanje prostega časa na območju Kozjanskega parka zanimivo.

7.) Ali bi se vi odločili za potovanje po neokrnjeni naravi v drugi državi?

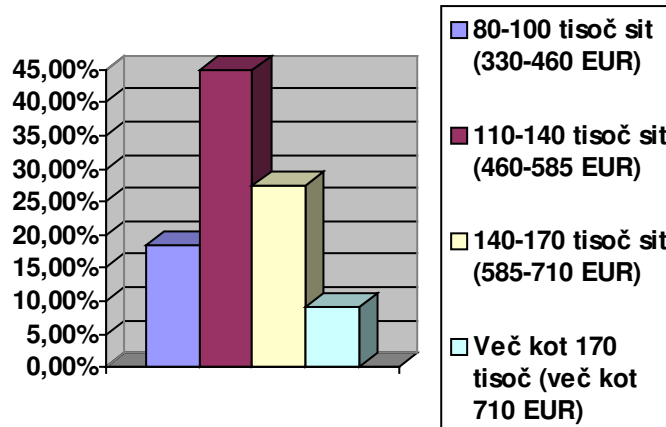
Graf 8: Potovanje po neokrnjeni naravi v kateri koli drugi državi

Iz grafikona št. 8 je razvidno presenetljivo stanje! Večina anketirani se je odločila, da bi preživela takšne počitnice v drugi državi.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

8.) Koliko denarja bi bili pripravjeni odšteti londonski turisti za petdnevno potovanje v Podčetrtku (letalo/letalo)?

Graf 9: Ovrednotenje petdnevnega potovanja

Skoraj 50% anketiranih bi za izlet odštela od 110-140 tisoč SIT, sledijo pa jim tisti, ki bi za izlet odšteli do 170 tisoč sit.

9.) Če bi se odločili za takšno potovanje, kaj bi počeli najraje?

Ker je bila anketa izvedena na srednjih šolah, so rezultati primerni interesom mladih. Na prvem mestu je sprostitev sledijo adrenalinski športi, malo manjše zanimanje pa je za kulinariko, naravno dediščino ter prireditve, ogledi kulturne dediščine in sakralnih objektov pa jih ne zanimajo. Takšno zaporedje sva tudi pričakovali.

9.3 HIPOTEZE

Analiza anketnega vprašalnika je potrdila, da lahko sprejmeva vse tri zastavljene hipoteze. Drži, da ljudje ne poznajo dovolj dobro Kozjanskega parka, to je razvidno iz analize anket. Druga hipoteza povezana z večjo turistično ponudbo in s tem trženjem slovenskih krajev, ki so manj razviti. Tretja hipoteza se je potrdila, saj bi ljudje bolj obiskovali neokrnjeno naravo, če bi bila turistična ponudba tam bolj razvidna.

10. PETDNEVNO »POHAJKOVANJE PO KOZJANSKEM«

Na podlagi izvedenih anket in opravljene analize anketnih vprašalnikov sva se odločili narediti petdnevno potovanje za tiste turiste, ki bi prišli iz Londona v Slovenijo. Zakaj sva se odločili za London? Iz smeri Londona prileti »Easy jet« (nizko cenovni letalski prevoznik) in tako lahko turisti iz drugih dežel spoznajo našo deželo v nekaj dneh. Morda prav območje Kozjanskega parka. Petdnevni program potovanja, ki sva ga naredili in opredelili s kalkulacijo je bil zanimiv tudi za nekatere turistične agencije. Predlog tega petdnevnega potovanja sva podali na turistični agenciji Izletnik v Celju in nad predlogom so bili navdušeni. Prav tako sva pridobili njihovo mnenje, kaj menijo o tem petdnevnom programu potovanja (priloga št. 3).

Program bi vnaprej lahko predstavili in tržili na internetnih straneh turističnih agencij in na spletnih straneh območja Kozjanskega parka ter na spletni strani TIC-a.

V nadaljevanju navajava petdnevno potovanje s kalkulacijo, v prilogah pa dodajava še vizualni izgled našega aranžmaja.

Po sestavljenem programu in izvedenih anketnih vprašalnikih in analizi, pa sva se odločili narediti še zemljevid Kozjanskega parka in zloženko o Kozjanskem parku z nekaj znamenitostmi in kulinaričnimi posebnostmi. Tako bi lahko približali območje Kozjanskega parka tudi tistim, ki ga še ne poznajo. Zemljevid in prospekt bi bilo mogoče najti na različnih informativnih točkah (TIC, turistične agencije).

Vsi predlogi so lahko uvod v večjo prepoznavnost in promoviranost Kozjanskega parka

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

10.1 OPIS PETDNEVNEGA POTOVANJA Z OVREDNOTENO KALKULACIJO

V nadaljevanju navajava predlog programa petdnevnega potovanja, ko so naši potencialni turisti iz Londona.

POHAJKOVANJE PO KOZJANSKEM ***(5DNI)***

1. DAN

V Podčetrtek bomo prispeli predvidoma ob 16:30. Nastanitev, večerja, po želji kopanje in savna. Nočitev.

2. DAN

Zajtrk. Odpravili se bomo v Podsredo. Ogledali si bomo diaprojekcijo Kozjanskega parka ter odšli na Podsrečki grad. Nato se bomo odpeljali do Bistrice ob Sotli in tam pojedli kosilo v gostilni Šempeter. Na Svetih Gorah bomo imeli sveto mašo, ter ogled kapelic. V hotelu bomo organizirali spoznavni večer, animacije. Večerja in nočitev.

3. DAN

Zajtrk. Razdelili se bomo v dve skupini. Ena skupina bo odšla na sprehod do gradu Podčetrtek, druga bo imela bolj adrenalinsko dopoldne (streljanje z lokom, tenis, jezenje). Popoldne si bomo ogledali repnice pri Najgerju ter cerkev sv. Vida. Nocojšnji večer pa bomo preživeli pri Isteniču, kjer bo degustacija penin ter večerja. Nočitev.

4. DAN

Zajtrk. Pohajkovali bomo po Rogaški Slatini, si ogledali muzej na prostem v Rogatcu, uživali ob ogledu gledališke predstave, nato pa odšli še do gradu Strmol, kjer bomo imeli tudi večerjo. Zabaval nas bo narodno zabavni ansambel Donačka.

5. DAN

Zajtrk. Dopoldne je možno tudi kopanje. Predvidoma okoli 11.00 bomo zapustili hotel in si pogledali še farno cerkev sv. Petra v Bistrici ob Sotli ter sakralni muzej. Pojedli bomo tipično kozjansko kosilo v gostišču Šempeter, tu nas bo čakalo tudi majhno presenečenje, pred vrnitvijo v London. Ob 14.00 bomo zapustili Bistrico in se odpeljali na Brnik.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

10.1.1 Kalkulacija cene petdnevnega potovanja

- ✓ London - Ljubljana -Ljubljana – London
- ✓ Cena letalske vozovnice na osebo znaša: 51.136 SIT / 214 €
- ✓ Cena transferja: 141.480 SIT/ 589,5 €
- ✓ 540 km, cena za km je 220 SIT + 8.5 % DDV + cestnina
- ✓ Cena hotela oz. sobe/osebo znaša 44.910 SIT/ 187,13 €
- ✓ (Soba ½ TWC,MB,TV,T)
- ✓ Turistična taksa na dan na osebo znaša 220 SIT x 5 dni je 1100 SIT/osebo, 4,6 €

a) OBVEZNA DOPLAČILA – všteto v ceno

- ✓ Lokalni prevozi: 52.514 SIT/ 218,80 €
- ✓ Diaprojekcija Kozjanski park: 200 SIT/ 0,83 €
- ✓ Vstopnina grad Podsreda: 500 SIT/ 2,08 €
- ✓ Kosilo v gostilni Šempeter: 1800 SIT/ 7,5 €
- ✓ Sveta maša na Svetih Gorah: 500 SIT/ 2,08 €
- ✓ Vstopnina v repnice: 400 SIT/ 1,6 €
- ✓ Večerja in degustacija penin pri Isteniču: 3000 SIT/ 12,5 €
- ✓ Vstopnina v muzej na prostem Rogatec: 600 SIT/ 2,5 €
- ✓ Gledališka predstava: 1200 SIT/ 5 €
- ✓ Večerja in ansambel Donačka: 3500 SIT/ 14,5 €
- ✓ Kosila v gostilni Šempeter: 2400 SIT/ 10 €
- ✓ Jezdenje: 3500 SIT/ 14,5 €

b) NEOBVEZNA DOPLAČILA

- ✓ enoposteljna soba 3.000 SIT/12,50 € na dan
- ✓ soba z balkonom 850 SIT /3,50 € na dan
- ✓ klimatizirana soba 1.100 SIT / 4,60 € na dan
- ✓ polni penzion 2.200 SIT / 9,20 € za osebo na dan

c) CENA BIVANJA V HOTELU VKLJUČUJE:

- ✓ kopanje v vseh bazenih
- ✓ aquaaerobiko po programu

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

- ✓ 50% popust na celodnevno vstopnico v največjem savna svetu v Sloveniji
- ✓ posvet pri zdravniku (ob bivanju 4 dni in več)
- ✓ testiranje vida v optičnem studiu GOBEC pri bivanju 4 dni in več
- ✓ telovadbo za "dobro jutro"
- ✓ uporabo fitness studia
- ✓ bogat dnevni program športno-kulturno-zabavne in izletniške animacije
- ✓ animacijo v "Mini klubu" za najmlajše
- ✓ pitje vode
- ✓ vaje za hrbtenico - 1x tedensko
- ✓ vaje za sproščanje - 1x tedensko
- ✓ zabavna nočna kopanja - ob sobotah
- ✓ vsak večer - živa glasba za ples v Gostišču Lipa

**d) CENA PETDNEVNEGA POTOVANJA POHAJKOVANJE PO KOZJANSKEM
znaša 123.370 SIT/ 515 €**

Cena se lahko spreminja glede na ponudbo letalskega prevoznika »Easy Yet«.

11. ZAKLJUČEK

Naloga je napisana in delo je bolj ali manj končano. Spoznali sva, da naloga daje in jemlje. S pisanjem raziskovalne naloge sva si pridobili mnogo novega znanja, izkušenj in čuta za odgovornost. V teoretičnem delu raziskovalne naloge sva predstavili kozjanske kulturne znamenitosti iz časa romanike in gotike. Nekaj besed sva namenili tudi opisu Kozjanskega parka, naravni dediščini in kulinariki.

Tako sva skozi oči zgodovine spoznali lepote Kozjanskega. V tej idilični pokrajini se skriva mnogo lepo ohranjenih gradov ter sakralnih objektov. Tiste, ki so bili zgrajeni v času gotike ali romanike sva tudi predstavili.

Ob koncu raziskovalne naloge sva potrdili vse tri zastavljene hipoteze. Drži, da ljudje Kozjanskega parka ne poznajo dovolj dobro. To sva ugotovili iz analize anket. Cilj druge hipoteze je večja turistična ponudba in s tem trženje slovenskih krajev, ki so manj razviti. Tretja hipoteza pravi, da bi ljudje bolj obiskovali neokrnjeno naravo, če bi bila turistična ponudba bolj razvita.

Zamislili sva si zloženko, ki jo bova naredili in s tem povečali prepoznavnost ter zanimanje, upava pa tudi, da se bo lahko najin program prodajal. Tako bi mogoče tudi z najino pomočjo postal Kozjanski park bolj znan. Na koncu sva ugotovili, da bi z boljšo turistično ponudbo lahko izboljšali prepoznavnost majhnih a lepih krajev, ki jih pri nas ne manjka. Le malo domišljije in inovativnosti bi bilo potrebno za trženje le teh.

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

12. PRILOGE

Priloga 1: Anketa

Sva dijakinji 3.letnika SŠGT Celje smer turistični tehnik. Raziskujeva območje Kozjanskega parka in bi nama bilo v veliko pomoč, če bi nama rešili anketo ter s tem pripomogli k nastanku raziskovalne naloge. Hvala za sodelovanje.

a) SPOL :   M   Ž

1.) Ali veste kje leži Kozjanski park?

- a) Na Gorenjskem
- b) Na Dolenjskem
- c) Na Štajerskem
- d) Na Notranjskem

2.) Ali ste že kdaj obiskali Kozjanski park?

- a) Da
- b) Ne

3.) Kje bi raje preživeli počitnice?

- a) V mestu
- b) Na deželi v neokrnjeni naravi

4.) Katere nastanitvene zmogljivosti bi uporabljali, če bi preživeli kratke počitnice v Kozjanskem parku?

- a) Zasebne turistične sobe
- c) Turistične kmetije
- d) Hotel v bližnjem turističnem središču

5.) Če ste že obiskali območje Kozjanskega parka, kje ste bili?

- a) Svete Gore
- b) grad Podsreda
- c) Terme Olimija (Aqualuna)
- d) Rogaška Slatina
- e) Muzej na prostem Rogatec
- f) Drugo _____

6.) Kakšna se vam zdi možnost, da bi tuji turisti prišli v Kozjanski park za 5 dni, kljub temu, da vemo, da je možnost preživljanja prostega časa lahko zelo zanimiva?

- a) 10 %- 30 %
- b) 30 %- 60 %
- c) 60 %- 90 %
- d) 90% - 100 %

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

- 7.) Ali bi se vi sami odločili za tako potovanje v neokrnjeni naravi v kateri drugi državi?
- a) Da
  - b) Ne
  - c) Ne vem _____(utemelji)
- 8.) Kaj mislite koliko denarja bi bili pripravljeni odšteti londonski turisti za petdnevno potovanje v Podčetrtek (letalo / letalo)?
- a) 80 - 110 tisoč tolarjev (330 EUR - 460 EUR)
  - b) 110 - 140 tisoč tolarjev (460 EUR - 585 EUR)
  - c) 140 - 170 tisoč tolarjev (585 EUR - 710 EUR)
  - d) več kot 170 tisoč tolarjev (710 EUR in več)
- 9.) Če bi se odločili za takšno potovanje kaj bi počeli najraje?(oštevilčite z št. od 1-7)
- ___adrenalinsko
  - ___ogledi sakralnih objektov
  - ___naravna dediščina
  - ___kulturna dediščina
  - ___kulinarika (degustacije, vin, salam, šampanjcev)
  - ___sprostitve
  - ___priredive

Priloga 2: Program potovanja

»POHAJKOVANJE PO KOZJANSKEM«

1. DAN

Prihod v
Podčetrtek.
Nočitev.

2. DAN

Odpravili se bomo v
Podsredo ogledali si bomo
Kozjanski park odšli na
grad Podsreda. Odpeljali v
Bistrico ob Sotli pojedli
kosilo v gostilni Šempeter.
Na Svetih Gorah bomo
imeli sveto mašo ter ogled
kapelic. Večerja in nočitev.

3. DAN

Sprehodili se bomo do gradu
Podčetrtek. Adrenalinsko
dopoldne. Ogled repnice pri
Najgerju ter cerkve sv. Vida.
Večerja pri Isteniču z
degustacijo penin ... Nočitev.

4. DAN

Pohajkovali bomo po Rogaški
Slatini, si ogledali muzej na
prostem v Rogatcu ter grad
Strmol, kjer bomo imeli tudi
večerjo. Zabaval nas bo narodno
zabavni Ansambel Donačka.

5. DAN

Kopanje. Okoli 11.00 bomo
zapustili hotel in si ogledali še
farno cerkev sv. Petra v Bistrici
ob Sotli ter sakralni muzej.
Kozjansko kosilo v gostišču
Šempeter ter presenečenje. Nato
vrnitev proti letališču Brnik.

Cena petdnevnega potovanja
vključuje letalsko vozovnico, ceno
transferja, cestnin, lokalnega
prevoza, polpenzion v hotelu, vse
vstopnine, večerje in degustacije.

CENA POTOVANJA:

123.370 SIT/ 515€

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

Priloga 3: Mnenje turistične agencije Izletnik Celje

13. SEZNAM UPORABLJENE LITERATURE

- Zidnikar Marijan (1982). Romanika v Sloveniji – tipologija in morfologija sakralne arhitekture. Ljubljana : Državna založba Slovenije
- Stopar Ivan (1987). Gradovi na Slovenskem. Ljubljana : Cankarjeva založba
- Marijan Zidnikar (1970),Romanska umetnost. Ljubljana: zbirka Ars Slovenija
- Ivan Komelj (1969). Gotska arhitektura. Ljubljana:zbirka Ars Slovenija
- Ivan Komelj (1973). Gotska arhitektura na Slovenskem: razvoj stavbnih členov in cerkvenega prostora. Ljubljana: Državna založba Slovenije

Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje
»Po poteh Kozjanskega parka«

13.1 ELEKTRONSKI VIRI

- http://www.burger.si/Podcetrtek/Uvod_Grad.html
- <http://arsis.net/gradovi/bizeljsko.html>
- <http://www.smarje-pri-jelsah.si/>
- <http://www.bistricaobsotli.si/index.asp#>
- <http://www.vinskacesta.com/index.php?page=static&id=57>